

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.

kir. ítélőtábla épületével szemben,

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.

az első emeleten,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Pécs, 1900. június 28.

»*En apostoli vagyok, de István bizonyyára aposiol, ki által Krisztus magának annyi népet megtérített.*«

Ezelőtt kilencszáz és egy esztendőkel, abban a korban, mikor a fejedelmek a római pápától kértek koronát és hatalmat; abban a korban, mikor alig volt más hatalmas uralkodó, mint a német császár, de a ki felett ott volt a pápa az ő krisztusi hatalmával. — ebben a korban maga a pápa mondotta e szavakat István fejedelemről, Gejza fiáról, a pogány Taksony unokájáról.

És elküldte II. Szilveszter pápa István fejedelemnek a **királyi koronát**, mely tulajdonképpen Boleszláv lengyel fejedelem számára készült. S küldött a koronával **kettős keresztet**, István apostolkodása jeléül s a pápai bullával, mely e nevezetes eseményt kísérte, István fejedelem **az önálló magyar egyház fejévé lett**.

István fejedelem az 1000-dik év augusztus 15-én Esztergomban magát megkoronáztatván és felkenetvén, ő lett a **magyarok első apostoli királya**.

... És ma örömmünnepet ülünk. Kilencszázéves évfordulóját ennek a nagy eseménynek, kilencszázéves jubileumát a magyar katolicizmus fennállásának.

Az a történelmi tény, hogy István fejedelem magát a pápa által küldött koronával megkoronáztatta és apostolilag felkenette, volt a záróköve, pecsétje a magyar nemzet keresztény katolikussá lételenek. Kilencszázéves tehát most a magyar katolicizmus, **mely ünnepet, hogy méltó lelkesedéssel, hozzá illő fénynyel kell megünnepelnünk, azt érzi, tudja, elismeri minden magyar ember**.

Pogány magyarok pogány elődei, hunok és avarok, egykor, hajdanában világszerte rettegétt hatalommal bírtak itt, ezen a földön, hol ma mi ünnepeünk. Isten ostorának nevezték Attilát, a hunok királyát s rettegtek az avarokat, kik a hunok nyomába léptek Pannónia földjére... S ime, hogy eltűnt Attila hatalma, hunok birodalma, avarok nagysága! Elsöpörte őket a kereszténység, a katolikus keresztény népek egyesített ereje; elsöpörte őket a saját pogányságuk, mely nem hajolt meg a **kereszt** előtt, hát meg kellett törnie; nem fogadta be a nyugat-európai kultúra

szellemét, hát e szellem elsöpörte, hogy helyet adjon a művelődésre hajlandó népeknek.

Almos népe a honalapító Árpád alatt hunok hírességére, avarok félelmetességére tett szert. Árpád fia, Zsolt, éppen azon az úton haladt, a melyen Attila, Zsolt fia, Taksony, már látta, érezte, hogy Hadur, nemzete nemsokára a lejtő szélére jut és ezért keresett barátságot, összeköttetést az európai népek között. A nyugattal folyton ellenségeskedésben élt; hát a Kelet felé fordult. Fiát, Gejzát, elküldte Konstantinápolyba s ez volt az első lépése a pogány magyar népnek a kereszténység felé. Gejza fejedelem Krisztus hitében jött haza a Kelet Romájából; de e hit mellett bő tapasztalatokat is hozott Bizanc erejének gyengüléséről s éppen ezért Nyugat felé fordult, hogy ott keressen magának és nemzetének barátot, összeköttetést. S elvette a lengyel Micsizláv leányát, Adelheidot feleségül s I. Ottó német császár Brúnó, verduini püspököt küldötte Gejza udvarába követül. Gejza fia Vajk, ki a kereszttségben István nevet nyert, már Henrik német császár nővérét, Gizellát választotta élettársául s Adalbert prágai püspök és Asztrik, pannonhalmi apát segítségével vezette be népét a keresztény katolicizmus áldásthozó virányaira.

Ime tehát a Kelet és Nyugat versengéit Pannónia földjeért, a mit a hét vezér vére szerzett meg a magyarnak. Kelet és Nyugat között kétségeskedve választgattak a nép fejedelmei, nem tudván biztosan, melyiknek barátsága, szövetsége lesz hasznosabb; melyiknek vallását, kulturáját fogadja el a magyar, hogy megmaradhasson Pannónia földjén s európai nemzeté legyen?!

István király bölcsessége, apostoli szelleme belátta azt végre, hogy a **nyugati kultúra, a római keresztény katolicizmus ereje az**, mely megerősítheti a magyart vérrel szerzett hazájában s állammá, egységes nemzeté teheti. És ezért térítette meg népét a katolikus kereszténységnek s mikor ezzel készen volt, ezért kért királyi koronát a római pápától.

S a magyar nemzet első apostoli, koronás királyától kezdve mind a mai napig apostoliként tiszteli felkent királyát, kinek személye szent és sérthetetlen. Ime a katolikus kereszténység örök hatalma, mely eltörölhetetlen kapcsolatot létesített a nemzet és királya, az állam és az uralkodó dinasztia között. S kilencszáz éven át a sok belviszály, a tatárok dúlása, a háromszázéves török járom nem törte meg a magyart, bár ő volt a Nyugat végvára a

Kelettel szemben. Nem törte meg, mert a katolicizmus ereje, a nyugateurópai kultúra, egyesülve a magyar haza szeretetével, megvédelmezett bennünket mindenkor a bukástól!

Ime tehát ez a jelentősége annak, hogy a magyar nemzet ezelőtt kilencszáz évvel keresztény katolikussá lett. Ez a jelentősége a mai ünnepnek, melyet a keresztény katolicizmusnak Magyarországon kilencszáz év óta fennállása emlékére rendeznek a pécsi egyházmegye székhelyén, szent Mór püspök városában, itt a Mecekalján.

Pécs ősi városa István király alatt kapott püspökséget. Kilencszázéves tehát a pécsi egyházmegye is, mely együtt élte át a magyar hazával a kilencszáz év viharait. Méltó tehát, hogy kivegye részét városunk és egyházmegyénk a magyar katolicizmus kilencszázéves jubileuma ünnepeiből.

S ez az ünnep fényes és lélekemelő is lesz. Köszöntjük érte Hetey Sámuel megyéspüspököt, ki apostoli bölcsességgel és előrelátással állapította meg az ünnep részleteit; köszöntjük a rendezőket, kik fáradhatlan buzgósággal rendezték az egész ünnepet.

Ünnepre fel tehát!

Ünnepeljük a jubiláló magyar katolicizmust! Ünnepeljük megalapítóját, az első magyar királyt, kit Fulbert chartrei püspök, Bonipert pécsi püspök által úgy köszöntetett, mint „a menyei király választott dicső fia”. H.

* **Megyei közgyűlés.** Baranyavármegye törvényhatósági bizottsága július hó kilencedikén (hétfőn) délelőtt 10 órakor évnegyedes rendes közgyűlést tart, melynek tárgyszorozata a következő:

I. **Évnegyedes jelentés.** 1. Alispán jelentése az elmúlt évnegyedről.

II. **Választás.** 2. Kijelölő-bizottság megalakítása. 3. Gyámpénztári ellenőri állásnak választás utján való betöltése.

III. **Állandó választmány jelentései.** 4. Várm. szerv. szabályrendelet II. 3. részének (személyzet létszáma, fizetései és melékjáruléka), — 5. vármegyei utbiztosokról szóló, — és 6. a vármegyei tűzrendészeti szabályrendeletnek módosítása. 7. Kácsfalui körjegyző-választás ellen beadott felebbezés. 8. Az eszék—kisköszegi és hg.-szöllős—monostori, ugy b.-monostor—kisköszegi h. é. vasut létesítéséhez hozzájárulás megszavazása tárgyában. 9. Karancs, — és 10. Vörösmarth községeknek a b.-monostor—kisköszegi h. é. vasut létesítésére hozzájárulás megszavazása tárgyában hozott felebbezett képv. test. határozatai. 11. A vármegyei gyámpénztári szabályrendelet módosítása tárgyában. 12. Gyámi könyvvitel részére beszerzett tartozási főköny-

vek árának a gyámpénztári tartalékalapból leendő fedezése tárgyában. 13. Strasser János gyámpénztári tartozásának behajtása alkalmával fölmerült illetékek a gyámpénztári tartalékalapból leendő fedezése tárgyában. 14. A vármegye egyes községeinek tűzmentes pénzszekrényvel való ellátása tárgyában. 15. Özv. Battyányi Béláné kérvénye elhunyt férje után temetési negyed kiutalása iránt. 16. Rozgonyi Bertalan kérvénye elhunyt édes anyja után fölmerült temetési költségek címén segélyösszeg kiutalványozása iránt. 17. Vármegyei tiszti nyugdíjválasztmány előterjesztése dr. Zsolnay Gyula volt ügyészégi joggyakornoknak a nyugdíjalapba befizetett járulékok visszatérítése iránti kérvényére vonatkozólag. 18. Vármegyei tiszti nyugdíjválasztmány előterjesztése özv. Fölker Jakabné nyugdíjkérvénye iránt. 19. Özv. Battyányi Béláné nyugdíj és nevelési kegydíj iránti kérvénye, — és 20. özv. Németh Józsefné nyugdíj és nevelési kegydíj iránti kérvénye tárgyában. 21. A gazdasági szegődményes (konvenció) cselédek lakásai tárgyában készített szabályrendelet-tervezet. 22. Siklós nagyközség képviselőtestületének ingatlan vételi jogügylet tárgyában hozott határozata. 23. Német-Bóly község képviselő testületének bikák beszerzése s tartása és vétérbeadása tárgyában hozott és megfeleltetett határozata. 24. Baán községnek istálló építése tárgyában hozott képvis. testületi határozata. 25. A vármegye mohácsi »László« közokmányának 1898. — és 26. 1899. évi zárszámadásai. 27. Kis-Köszeg képvis. testületének az ottani bucsuvásárokon gyakorolt helypénzszedési jog tárgyában hozott s megfeleltetett határozata. 28. A püspöklaki körjegyző — és 29. németbólyi községi jegyzőválasztások elleni feleltetések. 30. Magyar-Bóly község képvis. testületének a községi születésnői javadalmazás felemelése tárgyában hozott határozata. 31. Mohács nagyközség képvis. testületének legelő bér elengedése tárgyában hozott és megfeleltetett határozata. 32. Herceg-Szöllős község képvis. testületének a monostor-kisköszegi h. é. vasut építéséhez törzsrésztvények jegyzése tárgyában hozott határozata. 33. Kőked község képvis. testületének a községi születésnői fizetés felemelés iránti kérelme tárgyában hozott s megfeleltetett határozata. 34. Hontvármegye közönségének

a Budapesten létesült általános egyetemi segélyegylet anyagi támogatása iránti megkeresés tárgyában. 35. Szászvár község képvis. testületének ingatlan eladási ügye tárgyában hozott határozata. 36. Kis-Köszeg község képviselőtestületének a körjegyzői fizetés felemelése tárgyában hozott és megfeleltetett határozata. 37. Ebtartási szabályrendelet módosítása. 38. Kéményseprési szabályrendelet módosítása. 39—47. községi ügyek. 48. A községek szervezési szabályrendeletében az 1879: XL. t. cikkel ellenkező L. rész 29 ik és IV. rész 5-ik §§-ának törlése. 49—55. községi ügyek. 56. Szünstein János és neje Dendel Matild német-bólyi lakosok 1000 koronás alapítványára vonatkozó alapító levél jóváhagyása. 57—61. Árvaügyek. 62. Sepse községnek népkönyvtár felállítása tárgyában hozott határozata. 63—98. Községi számadások.

IV. Küldöttségi jelentések. 99. Számonkérő-szék jegyzőkönyve. 100. Schaumburg-Lippe-féle jutalomdíj odaitélése iránt küldöttségi javaslat. 101. A honvéd főreáliskolai alapítványi hely betöltésére nézve a bemutatási jog gyakorlására fölhatalmazott küldöttség jelentése.

V. Tiszti jelentések. 102. Alispán jelentése járási főszolgabírák pénzes naplóinak megvizsgálása tárgyában. 103. Baranyavármegye közönsége által a m. kir. honvéhadapródiskolánál létesített alapítványi helyek egyikeként a folyó évben leendő betöltésénél a vármegye közönségét megillető bemutatási jog mikénti gyakorlására nézve tett alispáni előterjesztés. 104. Árvaszék jelentése 1900. év II. felében alkalmazandó gyámpénztári kamatkulcs tárgyában. 105. Vm. t. főorvos jelentése Weisz szül. Grün Róza vasszül. születésnői oklevelének kihirdetése tárgyában.

VI. Törvényhatóságok levelezései. 106. Kolozsvár sz. kir. város tanácsának megkeresése Munkácsy Mihály nevére alapítvány tetele iránt. 107. Hevesvármegye közönségének megkereső levele járási főszolgabíráknak és ezek hivatali személyzetének a bűnvádi nyomozások teljesítése alól leendő felmentése iránt az országgyűlés képviselőházához intézett felirat pártolása tárgyában. 108. Szatmár vármegye közönségének megkereső levele az állami állatorvosi intézmény életbeléptetésére vonatkozó törvényjavaslatnak a fegyelmi el-

járás tárgyazó részében leendő módosítása iránt az országgyűlés képviselőházához intézett felirat pártolása tárgyában. 109. Heves — 110. Zemplén — 111. Szilágy — és 112. Zalavármegye — úgy 113. Nagyvárad — és 114. Versec városok közönségeinek megkereső levelei az olasz borvám felemelése iránt felirataik pártolása, illetve hasonló felirattal való támogatása tárgyában. 115. Ugocsavármegye megkereső levele a Nagy-Szöllősön felállítandó »báró Perényi Zsigmond« szobor költségeihez való hozzájárulás iránt. 116. Csongrádvármegye közönségének megkereső levele a pusztai birtokok községi adózási kedvezményének megszüntetése tárgyában a képviselőházhoz intézett felirata pártolása, illetve hasonló felirattal való támogatása iránt. 117. Jegyzőkönyvet hitelesítő küldöttség megválasztása.

A magyar katolicizmus jubileuma.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. június 28.

Már tegnap este megkezdődött Pécsen a házak fellobogozása a mai és holnapi nagy ünnepek előjelül. Nemzeti szín zászlók hirdették azután ma reggelre már a legtöbb magánházon, hogy elérkezett a magyar katolicizmus kilencszázéves jubileuma.

Ma reggel a püspöki palota ormára felhúzták a magyar nemzeti lobogót s melléje a pápaság színeit viselő fehér-sárga lobogót és a pécsi egyházmegye fehér-kék lobogóját. Ugyanilyen lobogók lengtek a székesegyházi piébániáról és a székesegyház tornyaiból is. Korán reggel szintén hozzá fogtak a püspöki palota díszítéséhez s a téren álló obeliszket virágfüzerekkel rakták meg. A székesegyház kivilágítását, illetve a tűzijátékot Dischka Győző főreáliskolai igazgató terve és utasítása alapján Czvetkovics testvérek eszéki cég rendezte. A székesegyház kivilágítási rendje a következő lesz: 1. 18 percig tartó fehér bengáli tűz. 2. 18 percig tartó piros, fehér és zöld lángban égő bengáli tűz. 3. 18 percig tartó piros és zöld színű bengáli tűz. Ezek után a tulajdonképeni nagy kivilágítás. Az egész templom, torony-ablakok, az apostolok szobrai alatt levő arkádok, 18 lángú bengáli tűzzel lesznek

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Pártában maradt.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Írta: Nagy József.

Kezdték a folyamatosan keresztül építeni a vasutat. Egy fiatal mérnök, Vass Géza vezette az építkezést. Mivel a munkálatok hosszabb időt vettek igénybe, lakást bérelt bent a faluban.

Üres óráiban egyedül szokott sétákat tenni. Gyönyörködve nézte az apró, alacsony házacskákat, melyekhez nem kellett mérnöki művezetés, a mikor építették, csak amolyan falusi mester rakhatta össze kőből, vályogból őket.

És mintha jobban érezte volna magát itt Vass Géza, mint az ő városában, hol a nagy házak még az ég derült kékjét is elfedik a szemek elől, a nap nem süthet le igaz fényével az emberekre, csupa árnyék az egész város. Itt gyönyörködött a falu fehérre meszelt házainak muskátlis ablakaiban, melyeken itt-ott bepillantott, hogy nem-e lát meg valami kis falusi tündért, ki legalább valóvá tenné a falusi ábrándozásnak egyszerű meséjét. Nem is kellett sokáig keresnie.

Gajdosék házatájékán volt egy ilyen kis tündér. Gajdosné özvegyasszonynak aranyos szőszkéje, Mariska. Ezt fedezte föl a fiatal, csinos mérnök. Aztán a fölfedezés óta nagyon sokat sétálgatott a Gajdosék háztájéka felé.

Egyszer aztán neki bátorodott és a portánál is beljebb merészkedett. Bemutatta magát s mihamarabb bizalmas vendége lett a családnak.

Mariska, a mióta Géza — mint a hogy bizalmasan nevezni szokták — a házukhoz járt, úgy érezte, hogy szivecskéje vágyódik egy érző pajtás után s ajka, mely egyszer véletlenül odatapadt tűzével Géza barna bajusza alá, elválhatatlan onnan.

Rövid ismeretségük boldoggá tette a két ifju életet. Vass Géza nem gondolt másra, Mariska pedig folyton vele foglalkozott, így lett a két szerető szív között folyton szorosabb az életet összekötő kapocs.

Gajdoséknál a viszonyok meglehetősek voltak. Az öreg Gajdos ugyan rég elhalálozott, de a hátrahagyott vagyomból nem lett elpazarolva egy csipetnyi sem, sőt inkább az özvegyi szorgalom, meg a lányka dolgoz keze szaporította is azt. Igyekeztek, mert hogy ha bekopogtat valami kérő, hát ne kelljen szégyelni magukat.

Gézának tetszett az egyszerűség és rendszerettség. El is határozta, hogy mihamarabb komolyan lép be a portára. Megirta szüleinek az örömhirt. Nem volt ellenvetésük a falusi leány ellen. Ők sem voltak arisztokraták. Szegény városi mesterember volt az apja, ki keze munkája után elégedett.

Egy szép napon csinosan kiöltözve, elment Gajdosékhoz és megkérte az ő kis szőke szerelmének kezét. Gajdosnének nem volt kifogása ellene, inkább örült, hogy ilyen megtiszteltetés érte a házat; Mariska meg talán szászor is elmondta örömeiben a boldogító »igen«-t.

Már közelgett az idő az esküvő napjához. A fiatal mérnök gondolkozva állott munkái között a folyóra épített állványon.

Ugy látszott nem gondolt a körülötte dolgozó emberekkel, mert szemével belemélyedt az elnyuló folyamba. Közelgő esküvőjére, az ő kis feleségére gondolt. Olyan boldog volt e pillanatban, mint még soha az életben. A hogy rá gondolt, szinte elmosolyodott, hogy milyen furcsán is történt mindez, akárcsak egy hirtelen, szép álmom . . .

Egyszerre nagy zuhanás hallatszott és közvetlen előtte vágódott le iszonyu súlyával egy vasgerenda az épülő hid magas ívéről, keresztül törve az alatta levő állványt.

Egy pillanat alatt a mérnök néhány munkással együtt a víz alá merült. Emberek jöttek és megkezdtek a mentési munkálatokat.

Az uszkáló roncsok közül Vass Gézának csak holttestét húzhatták ki.

A kis-tölgyesi temető megszaporodott egy sirhalommal, melyhez egy gyászruhás szőke leány jár ki naponként és ráborul a kis fekete fejére, hogy eltemetett álmainak áldozza hulló könnyeit.

Ilyenkor nem mer feléje közeledni senki, csak messziről nézik résztvevően és mondogatták: »Szegény pártában maradt Mariska!«

Mariska pedig tép egy-egy virágot a sirhalomról, hazaviszi és egy selyemszállal összeköti őket. Tavasztól őszig már egész csomó virág van együtt, akkor aztán a szerencsétlen nap évtordulóján kiviszi a vasuti hidhoz és szépen szálanként dobálja be a folyamba.

kivilágítva. Erre gyulad ki a szt. Péter és szt. Pál apostolok szobrai között, a templom fölötti 5 méter magas kereszt, a mely alatt lesz elhelyezve a nagy és kivilágított felirat: „*Krisztus győze*“ a melynek minden egyes betűje 90 cm. magasságú lesz. Régen volt a pécsieknek ily gyönyörű látványban részük. Impozáns lesz a püspöki palota és a várplébánia, mely épületek minden egyes ablakában 100—100 lángocska fog égni, a két épületen összesen 10.000 darab.

A kanonoki házakra, a Kath. Körre, a templomok tornyaiba szintén kitűzték a nemzeti zászlókat.

A városháza tornyának erkélyrácsozatán szintén kivilágítás lesz, hogy messze hirdesse a város ünnepét. A tornyon szintén nemzeti zászló és a város színét viselő lobogó leng; valamint a Széchenyi-tér összes házaira kitűzték a zászlókat s nagyban készülnek a tér kivilágításához.

Délelőtt s délután folyton érkeztek a vidéki búcsúsok az ünnepélyre, kik hangos énekszóval vonultak székesegyházhoz. Bonyhádról, Német-Márokról, Szentlőrincről, Üröghről, Vásáros-Dombórról, Garéből, Szébenyből több száz ember érkezett már ma is s a holnapi ünnepre érkező vidékiek számát vagy ötezerre lehet tenni. A kéméndiek és szederkényiek zene mellett jöttek be négy óra után.

Délután 3 órakor az összes templomokban vecsernye volt az ünnep kezdetéül. Félhat órakor pedig a Havihegyen, a Rókusdombon és a katonai lövőteren petárdák durrogása jelezte az ünnepet.

Este fél kilenc órától kilenc óráig zúgnak a harangok s ekkor kezdődik a város kivilágítása.

Kilenc órakor lesz a székesegyház előtt a monstre hangverseny. Az ünnep rendezői az egyházmegye színeit viselő fehér-kék karszalagot fognak hordani.

Holnap, Péter Pál napján reggel 4—1/2 óráig harangzúgás az összes templomokban, 5 órakor petárdázás a már említett helyeken.

A székesegyházban még a 9 órai szt. mise előtt a Corpus Christi kápolnában két szt. mise lesz a vidékiek részére, alatta szt. áldozás. 9 órakor a vártemplomban a megyés püspök ünnepélyes szentmisét mond, utána magyar szentbeszéd, melyet Kelemen László dr. ó-kurdi esp.-plebános fog tartani. Ez alkalommal belépő-jegyekkel lehet a domba bemenni. A templomba be nem térők számára a templom előtti tér nyugati részén magyar szt. beszéd, tartja: Virág Ferenc karkáplán, a déli (a püspöki palota felőli) oldalán a püspöki székház alsó kapuja előtt, horvát szónoklat, tartja Jakics Szilveszter, ny. plebános, az éjszaki (a várplébánia felőli) oldalán a karkáplánok lakása előtti lépcsőn a német ajkuak számára szentbeszéd, szónok: Walter József, német-ürögi plebános. Utána két tábori csendes mise lesz. Kedvezőtlen idő esetén a németajkuak istentisztelete az apácák templomában, a horvát ajkuaké a ferencrendiek templomában lesz.

D. e. 11 órakor a vidékiek részére a székesegyházban a főoltárnál ünnepélyes szt. mise is lesz, melyet Troll Paul. Ferenc nagyprépost v. püspök fog mondani. Erre jegy nem szükséges.

A 9 órai szt. misén az instrumentális zene és énekkar, a 11 órain pedig a vokál énekkar fog szerepelni.

Holnap este nyolc órakor ünnepi bankett lesz a Kath. Körben.

Természetesen, mint minden nyilvános ünnepélynél, a rendőrség ez ünnepre is megtette a rendfenntartása érdekében a legszélesebb körű intézkedéseket. Bent a székesegyház előtti téren Vaszary Gyula főkapitány fog intézkedni s a rendőrkapitányok megfelelő számú rendőrrel a székesegyházi plébánia boltíves bejáratához, a székesegyház terének két rácsajtájához osztattak be. Az Erzsébet királyné sétatér alsó és felső bejáratait, valamint az alsó-

sétatérét szintén megszállva tartják a rendőrök. Rendőrőrzékek lesznek elhelyezve a Mária-utcán, Kardos Kálmán-utcán, a Káptalan-utcán, az Apáca utcán, a Scitovszky-téren és a Radonay-utcán.

A belügyminiszter rendelete folytán ötven főből álló csendőrség összpontosított ma délelőtt Pécsre, kik őrzékekbe felosztva fognak az utcákon cirkálni. Várbogyai Bogay Vince csendőrszázados és Farkas Károly csendőrfőhadnagy szintén a sétatéren tartanak inspekción s intézkednek a rend fenntartása érdekében.

Végül egy század ötvenkettős baka is ki lesz vezényelve s mindezek az intézkedések nemcsak a mai estére, hanem a holnapi napra is szólnak. Holnapra ugyanis a helybeli szocialisták hét vezetőembere tüntető felvonulás és népgyűlés engedélyezését kérte, hogy a tüntető felvonulásban és a népgyűlésben is a maguk ismert modorában tárgyalják a katolicizmus jubileumát. Azonban — és ez nagyon természetes — a rendőrfőkapitány nem engedélyezte a népgyűlést, még kevésbé a tüntető felvonulást s megtette a legszélesebb körű óvintézkedéseket a rend fenntartása érdekében.

Hirek.

Pécs, 1900. június 28.

Hét királyleány, hét legény.

(Mese.)

Írta: Albert bácsi.

Valamikor valahol, a jó Isten tudja hol; tul a Tiszán, tul a Dunán, a fekete erdőn innen, a fekete hegyen tul, messze-messze földön lakott egyszer egy király.

Nagy országa, sok aranya, ezüstje volt a királynak, mégis nagyon, de nagyon boldogtalan volt; fia nem volt egy sem, leánya meg épen annyi, mint a hány csillaga van a göncölszekevénynek.

Hét leánya volt, egyik szebb, mint a másik, de a legszebbik mégis csak a legkisebbik volt. A haja mintha csak aranyszálakból lett volna, a két szeme, mint valami gyémánt, úgy ragyogott, arca olyan, mint a hó, keze, lába mintha csak cukorból lenne. Száz szónak is egy a vége, a király legkisebbik leányának hetedhétországban, földön, menyországban sem volt párja: olyan szép, olyan kedves volt.

A királynak mindene meg volt, a mit szeme szája megkívánt, ő volt a világon a leggazdagabb, a leghatalmasabb király és még is éjjel-nappal mindig, de mindig csak busult, busult. Már annyira elbusulta magát, hogy a lélek is csak hálni járt belé.

Elmesélném én azt is néktek, édes kis olvasóim, mi volt a jó király bánatának oka, de hátha meg találjátok ijedni. De nini! Hova is beszélek? Dehogy is ijedtek ti meg. Magyar a szivetek, magyar a zuzátok, nem ijedős az, a kibe magyar vér szorul.

Hát bizony a jó király bánatának az oka, hogy messze-messze földről, még a nagy operenciás tengeren is tulnan, a sárkányok országából minden Isten áldott nap eljött a sárkány király és elvitt az országból egy leányt.

Az egész országban már nem volt több leány a király hét leányánál. Tudta mindenki, hogy mos a hét királykisasszonyra kerül a sor. Az egész ország gyászba borult. Mindenki feketében járt, még a viragok, is feketét nyillottak.

A hét királykisasszony is sirt, kesergett, nem tudta senki, melyiket viszi el előbb a gonosz sárkány király.

Egyszerre, úgy déli harangszóra csak beállt a király elé egy garaboncás és azt mondja:

— Főlséges királyom! Nagy hire van főlséges királyom szomorúságának. Eb a német kutya nélkül, azért vagyok én garaboncás, hogy megint jóra fordítsam főlséges uram dolgát.

— Hej fiam, — sopánkodott a jó király — ha te segíthetnél rajtam.

— Adta teremburáját, már hogyné segíthetnék. Tizenharmadik fia vagyok én anyámnak, jártam tizenhárom iskolát, teszek én olyat, hogy megmarad főlséges uramnak mind a hét leánya.

— Hej, édes garaboncásom, — kiáltott fel a király, — ha te azt megtehethetéd, neked adnám királyságom felét, meg ráadásul a legkisebb leányomat.

— Itt a kezem, — mondta a garaboncás.

— De hát hogyan csinálod a sort, édes szógám, — kérdezte a király.

— A' má az én dolgom, főlséges királyom — felelte a garaboncás.

A király bevezette a garaboncást a hét királykisasszony szobájába. Most a garaboncás hogy a királyt kiküldte, elővett hét szem diót, mindegyik királykisasszonynak egyet adott és azt mondta, hogy azt egyék meg.

A hét királykisasszony csak ette, eddegelte a diót, hát uramfia, a mint megették, abban a minutában egerekké változtak.

Futostak ide-oda, úgy, hogy a garaboncás meg sem mert mozdulni, nehogy valamelyikre rá találjon lépni.

A király nem tudta bevárni a garaboncást, hát benyitott a szobába. Édes Istenkém, a mint kinyitja az ajtót, majd, hogy hanyatt nem vágódott ijedtében. Csiszti-császti, gumilászti, látta is, nem is, a hét egérke úgy kiszaladt az ajtón, hogy a lábuk sem érte a földet. A garaboncás meg úgy futott utánuk, akár ő lett volna az egér pásztor.

Csak futottak, futottak; tizenhárom éjjel, tizenhárom nappal mindig csak futottak. Egyszerre egy tóhoz értek.

Nagyon nagy futásban voltak, nem néztek se előre, se hátra, hát bizony mind a heten, csak locscs, beleestek a tóba. El is merültek rögvést.

Mikor a garaboncsás oda ért és meglátta, hogy mind a hét egérke tóba esett, úgy megijedt, hogy mentem kősziloppá változott.

A hét királyleány szomorú története bejárta az egész világot. A király az egész országban kihirdette, hogy a ki megmenti leányait, hát odaadja, nem a fele, de az egész királyságot.

Lakott akkor tájt a király országában egy nagyon, de nagyon szegény ember. Szegény volt, mint a templom egere, de nagyon boldog.

Hét fia volt, mind oly egészséges, mint a makk; olyan egyenes, mint a gyertyaszál; olyan erős, mint egy Herkules.

A szegény ember hét fia is meghallotta a király hét leányának szomorú sorsát, hát összebeszéltek, hogy török szakad, de ők bizony megmentik a hét királykisasszonyt.

Elindultak hát még napkelte előtt. Amint mentek-mendegéltek, egyszerre csak előttük terem a sárkánykirály.

— Hova, hova legények? kiáltott hozzájuk a sárkány.

— Semmi közöd, hogy hova megyünk; megyünk a királyhoz — felelt a legkisebbik legény.

— Oda ugyan nem mentek — mondta a sárkány — előbb velem kell megbirkóznótok.

— Állunk eléd — mondták a legények egyszerre.

Legelőször a legnagyobb akart a sárkánnyal megverekedni, de a legkisebbik nem engedte. A testvérek nem akartak ebbe beleegyezni, de a legkisebbik addig kunyorált, addig kunyirált, míg csak testvérei meg nem engedték.

A legkisebbik legény odaállt a sárkány elé, fölgurta ingujját, megkapta a sárkányt, felemelte és bokáig verte a földbe. A sárkány nagyott fajt mérgében s a legényt térdig dobta a földbe. A legény kiugrott, atkapta a sárkányt és derekig verte a földbe. A sárkány gyorsan kimászott és hónaljig dobta a legényt a földbe.

A legény már nagyon elfáradt, neki fohász-kodott és nyakig teremtette a sárkányt a földbe, hamar előszedte bicsakját és levágta a sárkány fejét.

A hét legény nagyon megörült vitéz öcscsük tettének, póznára tűzték a sárkány fejét és tovább ballagtak.

Amint mentek, mendegéltek, hát a tizenharmadik napon elértek a macskák országába. Egy háromszinű kandur volt ott a király, Annyi macskát a legények világ életükben sem láttak egy helyen, nyivákolnak is úgy, majd meghasadt a fülük dobja.

A legények fütől-fától kérdezték, miért nyivákolnak annyira a macskák, de bizony egyik se értette meg szavukat. Végre oda jött egy tizenhárom esztendő kis kölyök macska és azt mondta:

— Miau, miau! hogyné sirnánk-rinánk, mikor a sárkány király minden egeret összefog, mert azt hiszi, hogy a király leányai is köztük vannak. Nekünk meg akkora egér sem jut, mint a körmöm feketéje. Miau, miau.

— No, ne busuljatok, ehun ni a sárkány király feje, nem fog az több egeret — mondták a legények.

Annyira megörültek ennek a macskák, hogy nem győztek eléggé miákolni. Összeszegtak-összebugtak, erre a tizenhárom éves kölyökmacska nagy högyösen-bögyösen oda állt a legények elé és azt mondta:

— Jótét helyébe, jót várjatok! Csak forduljatok innen keletnek, aztán menjetek hét éjjel és hét nap, majd elértek egy tóhoz. A tónál láttok majd egy köoszlopot, azt dobjátok a vízbe. Amint a köoszlop elmerült a vízben, vége a garaboncsának. Akkor majd kijön a tóból hét egér, ha már mind a hét egér künn lesz, mondjátok el ezt a versikét és az egerek menten vissza változnak királykisasszonyokká:

Egerem, begerem, kis egér,
Leány, legény egyet ér.
Heten vagyunk, ti is heten,
Addig el nem megyünk innen,
Mig el nem jöttök velünk,
Ha csak addig is élünk.
Egerem, begerem, kis egér!
Leány, legény egyet ér.

A legények nagyon megköszönték a tizenhárom éves kölyökmacska jó tanácsát és keletnek fordultak.

Mentek-mendegéltek, hét éjjel és hét nap végre elértek a tóhoz. A köoszlopot ott találták a parton, próbálták innen is, onnan is, de bizony sehogysem akart feldőlni és a vízbe bukni. Utoljára mind a heten nekidurálták magukat. Egyszer csak emelkedett, emelkedett, mig aztán zsupsz, belefordult a tóba. A víz összezsapott fölötte és vége volt a garaboncsának.

A legények csak vártak vártak, hát uram fia, egyszerre csak hét egérke mászik ki a tóból s a parton megállva a legényeket nézték.

A legények most rákezdték a tizenhárom éves kölyök macskától tanult versikére:

Egerem, begerem, kis egér!
Leány, legény egyet ér.
Heten vagyunk, ti is heten,
Addig el nem megyünk innen,
Mig el nem jöttök velünk,
Ha csak addig is élünk.
Egerem, begerem, kis egér!
Leány legény egyet ér.

Alig hogy a legények elmondták a verset, a hét egérke egyszerre hét gyönyörű szép királykisasszonnyá változott.

A legkisebbik királyleány odaugrott a legfiatalabbik legényhez, nyakába borult és azt mondta:

Tied leszek,
Tied vagyok;
Holtomiglan
Az maradok.

Erre a többi hat királyleány is össze-

ölekezett a hat legénygyelett és a mikor már kifogytak a szóból, elindultak az öreg királyhoz.

Amint beérkeztek az ő országukba, a nagy szomorúság menten öröme változott. Az egész ország megörült a hét királyleány szerencséjének, de legjobban maga a király.

Csaptak is olyan hetes lakodalmat, a milyen még nem volt széles e világon. Hét éjjel, hét nap mindig táncoltak.

Ha el nem hagyták, tán még most is táncolnak.

*

Jövő héten, ha jók lesztek ismét mesélek.

Napirend 1900. június 29-én és 30-án.

Naptár: péntek, június 29. — Róm. kath.: Péter-Pál. — Prot.: Péter-Pál. — Görög-kel. (június 16.) Tikon. — Zsidó: Thamus 2. — Nap két 4 óra 6 perckor; nyugszik 7 óra 56 perckor. — Hold két reggel 5 óra 8 perckor; nyugszik este 6 óra 15 perckor. — Szombat, június 30. — Róm. kath.: Pál — Prot. Pál. — Görög-kel. (jun. 12.) Mánuel. — Zsidó: Thamus 3. — Nap két 4 óra 7 perckor; nyugszik 7 óra 56 perckor. — Hold két reggel 6 óra 15 perckor; nyugszik este 7 óra 20 perckor.

Időjárás. A központi meteorológiai intézet jelzése sz. rint: derült, száraz idő és hőemelkedés várható.

Bicikli-versenyek pénteken d. u. 3 órakor. Kaszinó-estély szombaton a Nemzeti Kaszinóban.

Oltár-Egylet egyházi ruha-kiállítás pénteken és szombaton a nőzárda iskolájában.

— (Gyermekmesék.) Az új évnegyedre szóló előfizetési felhívásunkban megígértük, hogy hetenkint lapunk egy számában gyermekmesét is fogunk ezután rendszeresen közölni, hogy olvasóink családjában a gyermek is megtalálja a maguk kedvenc rovatát a *»Pécsi Figyelő«*-ben. Az első gyermekmesét mai számunkban közöljük s *Albert bácsi* jeles tollából *minden csütörtökön este* megjelenő számunkban fogunk hozni érdekes és tanulságos gyermekmeséket.

— (Zászlószentelés.) A pécsi püspöki tanítóképző új zászlaját holnap, Péter-Pál ünnepén a székesegyházban a kilenc órai mise után szenteli fel *Hetyey Sámuel* megyés püspök. A zászlányai tisztet gróf *Pallavicini* Edéné szül. *Majláth* Etelka grófnő fogja teljesíteni.

— (Kinevezés.) A m. kir. igazságügyminiszter *Sulyok* Karoly m. kir. igazságügyminiszteriumi irodasegéd-tisztet a m. kir. igazságügyminiszteriumhoz irodatiszté nevezte ki.

— (Névmagyarosítás.) *Mandl* Mór, ózdi illetőségű, budapesti lakos vezetéknévénél *»Molnár«*-ra kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— (Eljegyzés.) *Nagy* Laurát eljegyezte *Czenger* Nándor Dárdán.

— (Jelentés a vízről.) A főmérnöki hivatal a Tettye-forrás vizállásáról ma a következőket jelenti: A vitzartók tele vannak; a Tettye-forrás vizszolgáltató képessége f. hó 28-én reggel hat órakor 4600 köbméter.

— (Az Oltár-Egylet ruhakiállítása.) A pécsi Oltár-Egylet egyházi ruha-kiállítást rendez a nőzárda iskolájának első emeletén. A kiállítást ma délelőtt 11 órakor maga *Hetyey Sámuel* megyéspüspök nyitotta meg emelkedett szellemű beszéddel. A kiállítás holnap (pénteken) és szombaton lesz nyitva a nagyközönség előtt reggel 8 órától esti hat óráig.

— (Halálozás.) *Hefner* Józsefné szül. *Lauber Teréz* ma reggel négy órakor meghalt, ötvenhárom éves korában. Temetése f. hó 29-én délután négy órakor lesz az Alsó-Balokány-utca 39. számú gyászszobából a budai külvárosi temetőbe. Az elhunytat férjén és fián kívül kiterjedt rokonság gyászolja. — *Huzják* Gergely pécsi lakos ma délelőtt hetvenkét éves korában elhunyt, temetése szombaton, folyó hó harmincadikán lesz délutáni öt órakor a ferencrendiek utcája 48. számú gyászszobából a szigeti külvárosi temetőbe. Az engesztelő misét

jövő július hó másodikán délelőtt tíz órakor tartják a ferencrendiek templomában. Az elhunytat neje született *Jánosházi* Julián kívül két gyermeke gyászolja.

— (Kereskedők ünnepi szünete.) A pécsi borkereskedők elismerésre méltó határozatot hoztak. Elhatározták ugyanis, hogy *kereskedéseiket augusztus 20-ik bezárólag minden ünnep és vasárnapon egész nap zárva tartják.* Az ilyen első ünnepi szünet holnap, Péter-Pál napján kezdődik s az utolsó szent István király napján, augusztus 20-án lesz.

— (Zenés mise próba.) Ma délután öt órakor volt a főrealiskolában az utolsó próba a holnap délelőtt kilenc órakor a székesegyházban előadandó énekszámokból. A próbán, mint mult alkalommal is, számos zenebarát jelent meg, kiknek egyhangú tetszését nyerték meg az előadott részek, kiket a közreműködők ihletett buzgalma fellelkesített úgy, hogy többször tapsra ragadtatták magukat. A zenebarátok s kritikusok e bírálatá mintegy garanciája a holnapi elsőrendű sikernek.

— (Megölték egy legényt.) Voltaképpen nem történt semmi. A napokban az ócsárdi országuton egy körülbelül husz éves legény holttestére akadtak. A mellén a szíve tájékán késszurás volt. Ez ölte meg. Úgy támadták-e meg rablási szándékból, vagy tán önmaga vetett véget életének, azt persze nem tudni. Lehet, hogy valamelyik korcsnában részeg fővel szurták meg, aztán elvanszorgott a legény s ott rogyott össze az országuton. Azt se tudni, ki volt a legény, hova való. Hiszen elég abból annyi, hogy megszurta, meghalt, aztán megtalálták s most megindították a vizsgálatot, szóval nem történt semmi, csak megölték egy legényt.

— (Baleset az aknában.) Az első cs. és kir. Dunagőznajózási társulat szabolcsi bányájának egyik aknájában baleset történt tegnap. *Scholtz* József bányamunkás a mint robbantás céljából tovahaladt az aknában, a homályban nem vette észre, hogy egy hatalmas kő fekszik a nyomában. Nekiment s oly szerencsétlenül esett el, hogy bal lábát eltörte. A szerencsétlenül járt bányamunkást beszállították a bányász-kórházba.

— (Rabló-mese.) Ez is a kor legújabb vívmánya. A különböző tolvajok s különösen a haziszarkák üzük előszeretettel azt a históriát, hogy a gazdájuknál általuk elkövetett lopásokat, valami kieszelt mesével ismeretlen tettesekre akarják tolni. Ilyen dolgot követelt el a napokban *Horváth* Vince sásdi kocsislegény, ki gazdája távollétében annak lakását feltörte s az ott levő szekrényből husz korona készpénzt és két öltözet ruhát lopott el. Aztán, hogy a dolog fel ne tűnjék, önmaga megkötözte a saját kezeit s segítségért kezdett kiabálni. A szomszédok persze elősiettek a segélykiáltásokra s legnagyobb meglepetésükre megkötözve találták a kocsist, ki tettenet remüléssel mesélte el, hogy előtte teljesen idegen emberek kötözték meg, kik a gazdája lakását is kirabolták. Az ismeretlen tettesek után megindított nyomozás során azonban kislát a turpisság s most a hűtlen kocsislegényt letartóztatták és átadták a bíróságnak.

— (Az utolsók.) Nagy emberek voltak mindannyian, a nemzet nagyjai, kik akkor, midőn a szabadság utáni vágykiáltás kitört az elnyomott magyar nép kebléből, mint lelkesedő, tetterős ifjak, kardot ragadtak a nemzeti színű zászló védelmére s a zsarnokok eltiprására. A nemzet nagy idejének, az 1848/49-iki évek feledhetetlen hősei, a nagyvennyolcas honvédekről van szó, kiknek budapesti központja most bocsájtotta ki statisztikai évkönyvét. Az igaz magyarnak köny csordul a szemébe, valami kimondhatatlanul fájdalmas érzés szorítja el keblét, ha belepillant abba a szomorú statisztikába, melynek néma s mégis szinte kiáltó betűi azt hirdetik, hogy a nem-

zeti nagy idő tanuinak száma ez országban már háromszázra apadt. S nincs az az év, melyben a kérelmetlen halál ne szólítana el egyet-kettőt a nemzeti hősök közül s ki tudja meddig tart, míg eljön az idő, midőn a mostani generáció fájdalomtól megtört szívvél, őszinte kegyeletbe borult lelekkel fog imát rebegni az *utolsó* negyvennyolcas honvéd sirja fölött!

— **(A bicikli versenyek)** Iránt bámulatos nagy az érdeklődés, a jegyeket csaknem mind elvitték, s előreláthatólag nagy tolongás lesz a jegyekért, holnap, Péter-Pál napján kün a sporttelep pénztáránál. Nagyon helyesen cselekedtek mindazok, kik a főtözsdeben előre megváltották jegyeiket. Ma délután már erős training folyt, s igazán megvallva egy pár fulmináns futamot volt alkalomunk látni. A motorgép harmonikus szép futása mindenkit meglepett. Van néhány jó pécsi erő is, kik közül kiválik *Bergmann Lajos*.

— **(Dühös kutya.)** *Kalapos József* ócsárdi lakosnak van egy házőrző kutyája, melyet azonban gazdája nappal nem tart lancon, úgy, hogy a kutya szabadon futkosva az utcára is kijut s ott alapos garázdálkodást visz véghez. Így a napokban megtámadott egy csomó az országuton játszó gyermek, kik közül *Kirchner István* odaváló lakos öt éves kis leányát megmaria, a négy éves *Hamu János*nak pedig rongyokká tépte a ruháját. Szerencsére a garazda eb nem veszett s így *Kalapos József*nek csupán azért gyűlik meg a baja a hatósággal, mert szabadon hagyja futni a kutyáját.

— **(Elveszett ruhaderék.)** Honny soít qui mal y pense! Ne méltóztassanak rosszat gondolni, mert hiszen nem valami érzécsiklandó, pikáns históriáról van szó, csupán olyan szürke, hétköznapi esemény ez. Tegnap este egy kék selyem ruhaderékot találtak a *felső* sétaterén, (nem az *alsón!*) s aztán bevitték a rendőrségre, hol igazolt tulajdonosa átveheti. Miután a talált ruhaderék egészen új, nem lehetetlen, hogy valami kézmunkákat hazaszállító varróleány vesztette el.

— **(Zab Péter.)** Ötvenöt éves korában a napokban hunyt el *Zab Péter Szilvás* községben. S ez nem is lenne valami óriási dolog, mert hiszen végre mindnyájunknak meg kell halni, csak hogy *Zab Péter* a maga halálával hivatalos eljárást provokált. Ugyanis *Zab Péter* ama szerencsétlenek közül való, a kik törvénytelenül születtek. Édes anyja is meghalt időközben, de meg *Zab Péter* nem is ismerte, miután úgy találták az országuton s azóta ragadt rá a *Zab* név. Most hogy elhalt, aztán meg mint agglegény halván meg, senkije se maradt, a temetési költségek megtérítése tárgyában hivatalos eljárást indítottak a szegény *Zab Péter* illetőségi helyének kipuhatolása végett, mert bizony *Szilvás község* sehogy sem akarja magáénak elismerni az elhunyt embert. De alighanem hiábavaló fáradság ez a hivatalos eljárás, mert hiszen hova való is volna az ilyen apátlan, anyátlan árva? Hát oda az országutra, ahol találták.

— **(Mikor a gólya siet.)** Bizony nagy ritkán látni erre mifelénk gólya madarat, mely inkább megtanyáz az alföld mocsaras, békadus vidékein, mint itt, ahol csupa hegyet lát. De ha véletlenül mégis erre felé téved valamely gólyamadár, annak aztán szörnyen nagy a mehetnékje és siet, botránnyosan siet, mint az a sárga csőrű madár, mely a napokban nem tudta megvárni, míg *Krajcsovics Istvánné* vasasi lakosnő hazaér, hanem ott érte utol az országuton s hevenyében megajándékozta egy egészséges fiu gyermekkel. Az asszonyt egy arra haladó vasasi ember vette fel a kocsijára és szállította haza az újszülöttel együtt, ki — mint mondani szokás — körülményekhez képest elég jól érzi magát!

— **(A doktorné asszony.)** Természetes, hogy ismét a kuruzslókról van szó,

jobban mondva csak egyről, de ennél veszedelmesebbet aligha kerítettek kézre a hatóság emberei. A derék asszony — kit *Mosola* Péternének hívnak s ki különben a nép között a »doktorné asszony« címmel ismeretes — igen félrevonultan élt a világtól. »Laci szerelme« pusztán húzta meg magát s innen osztogatta orvosi tanácsait. Persze *Mosoláné* asszony kellő pénzért még a büntől sem riadt vissza s eléggé tekintélyes amaz — ki tudja mely faluba való — amaz asszonyok száma, kiket a »doktorné asszony« foszta meg az anyaság örömeitől. Most azonban vége a doktorné asszony dicsőségének. *Mosoláné* — ugyanis a *lourdesi* gyógyvizhez hasonló csodavizet készített a közel múltban, melynek híre csakhamar elterjedt páciensei között, úgy, hogy valóságos népvándorlás keletkezett a *Laci szerelme*-pusztai szürke házhoz. Ez aztán felébresztette a hatóság embereinek figyelmét s kutatni kezdtek a népvándorlás oka után, melyet meg is találtak *Mosoláné* személyében, kit letartóztattak. Érdekes, hogy bár a doktorné asszony kétségtelenül nem egy embert, vagy asszonyt csapott be, egyetlenegy feljelentés sem történt ellene s ki tudja, meddig folytathatta volna üzleleit, ha a véletlen fel nem deríti a dolgot.

— **(Megszökött fegyenc.)** A *marburgi* rendőrség értesítette a főkapitányságot, hogy *Spindler Alajos* nevű fegyenc, a ki hatóság elleni erőszak büntette miatt három évi súlyos börtönrre van ítélve, onnan e hó 19 én megszökött. Az illető fegyencruháat viselt, erősen kopasz, 43 éves, 166 cm magas, testalkata erős egészséges arcszínnel. Haja, bajszja szőke, szemei kékek, hajlott orra van. A rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket.

— **(Kérdések és feleletek.)** *Mit szeret a nő?* Fél éves korában: ? 1 éves korában: a dadát. 5 éves korában a mamát. 10 éves korában: az iskolai szünetet. 15 éves korában: »öt«. 20 éves korában: férjhez menni. 25 éves korában: táncolni. 30 éves korában: férjét. 35 éves korában a más férjét. 40 éves korában: gyermekeit. 45 éves korában: a vejét. 50 éves korában: egy ifju urat. 55 éves korában: a bókot. 60 éves korában: a karszéket. Minden időben pedig uralkodni. — *Mit szeret a férfi?* Fél éves korában: ? 1 éves korában: a dadát. 5 éves korában: a mamát. 10 éves korában az iskolai szünetet. 15 éves korában »öt«. 20 éves korában: nőszülni. 25 éves korában: elvalni. 30 éves korában: táncolni. 35 éves korában más feleségét. 40 éves korában: gyermekeit. 45 éves korában: menyét. 50 éves korában a szobaleányt. 55 éves korában: a kártyát. 60 éves korában: a házi orvost. Minden időben pedig önmagát.

— **(Talált tárgy.)** Ma délután találtatott egy ezüst zsebóra. Igazolt tulajdonosa a rendőrségen átveheti.

— **(Szabad a csók.)** Tudvalevőleg a csók oly légsattanás, mely némi izgató erővel bír, akár csak a bor. Ha ettől részeg lesz az ember, attól bizonyosan mámoros, mely mámorban képes a gyarló ember minden kigondolható bolondot elkövetni. S ha a bor látása nem részegít meg, legfeljebb a *Sanyaru Vendeleket*, de a csók előtti állapot, annak az édességnek a sejtelve, mely édesség egy icipici eperajkon honol csak, óh az érzelmeket gerjeszt az emberiségben, már az maga képes megzavarni az észet. S ha a bálterem fényes lángjai véletlenül kialszanak, el szokták kiáltani, hogy szabad a csók. Csattan itt is — ott is; itt tán csók, amott tán nyakleves is. Nemcsak bálteremben történik ez meg. Hogy ne menjünk tovább, így nálunk estenden a sétaterén is megcsik. A lányos mamák megnyugtatóására iktatjuk ide, hogy nem a felső sétaterén, hanem az alsón. Legalább ott esett meg tegnap este a furcsa história. Sétáltak, mint mindenki, persze az alsó sétaterén, annak kanyargós utain. Hárman sétáltak specialiter,

ugy tíz óra után. A hölgy közepén sétált, magától értetődik. A lombok suttogtak, ők hárman szintén suttogtak. A lombok összedugták fejeiket, a mint lengedező zefir mehajtotta őket s ők is összebujtak. Kacagtak, tréfáltak. Aztán ismét összedugták a fejeiket. Két csattanás hallatszott. Egy lány, tele érzéssel, édes vágygály s egy hatalmas, goromba, tele-tele fájdalommal. Tovább nem mondjuk. A lombok ijedten suttogtak tovább, csodálkozva himbáltak fejeiket. Nem tudták elgondolni, hogy lehet egy gyengéd női szív oly kemény, hogy egy szerelmes pusztira drasztikus módon csattanós nyaklevesselel felel. Valóban érthetetlen!

— **(Ugató adó.)** Rövidesen csak így nevezik kint a vidéken (no meg bent a városban is) a kutya adót, melyet úgy látszik, senki sem szeret fizetni. Legalább ez tűnik ki azokból a jelentésekből, melyeket a községi jegyzők küldenek a vármegyéhez, melyekben szomorodott szívvél jelentik, hogy az ugató adó nem akar befolyjni. No de ez nem nagy hiba. Majd belicitálják a végrehajtók.

— **(Megszökött hajtány.)** Vala már ezen a világon megszökött primadonna, elszökött hercegnő, a gazdájától megszökött ólebecske, de elszökött hajtányról nem igen nyílik alkalma a napisajtónak megemlékezni. A hajtány tudvalevőleg egy olyan vasúti sineken futkosó négy kerekű jármű, melyet pályafenntartási munkások kézierővel hajtának. A napokban a *Pécs* szent *Lőrinci* vonalon elromlott az egyik őrház jelzőkészüléke, melynek kijavitása végül a távirdafelvigyázó hajtányon utazott a helyszínré. Mikor a távirda felvigyázó és a munkások kiszálltak a hajtányból, elfelejtették megszorítani a féket, minek következtében a hajtány kötelessége pontos teljesítésének tudatában a lejtős uton elindult magától s a munkások legnagyobb bámulatára a szó legteljesebb értelmében, kereket oldott. Szerencsére semmi baj nem történt. A munkások utána futottak a megszökött járműnek, el is érték aztán visszahajtányozták az őrház elé. Egyebekben pedig: mégis forog a föld.

— **(Sebesült az országuton.)** *Dóci István* mohácsi lakos a napokban jelentette a községi előljárárságánál, hogy a lan csuki országuton egy ember fekszik vérében, kinek bal mellén egy szurástól okozott seb van. Azonnal a helyszínre küldtek a községi előljárárságtól, s megállapították, hogy a súlyosan sérült ember *Schwáb Ferenc* versendi lakos, kit beszállítottak a községbe. A megszárt ember sérülései életveszélyesek. A tettes után megindították a nyomozást, mit azonban igen megnehezít az a körülmény, hogy *Schwáb Ferenc* még eddig kihallgatható nem volt.

— **(A miniszterek lopnak.)** *Bulgáriában* az uralomra jutott miniszterek hivatalos uton felszólították a bukott minisztereket, hogy adják vissza azt a pénzt, a mit miniszter korukban loptak.

Hát hogy a bolgár miniszterek loptak, ez még nem feltűnő, de hogy a lopott pénzt visszaadják, ez nem bolgáru van. Nem azért lopták, hogy visszaadják.

Felerészben értjük a mostani bolgár miniszterek számítását. Mert az bizonyos, hogy ha elődeik visszaadják a lopott pénzt, akkor több marad nekik. De viszont, ha szabálylává válik, hogy a lopott pénzeket vissza kell nekiük adni, akkor mit ér nekiük a tömöttebb kassza?

Talán arra számítanak ők, hogy örökké miniszterek maradnak? Vagy talán ők nem szándékoznak lopni? Nem, ez hihetetlen. Ez megint nem volna bolgáru.

— **(Szensáció Beeskereken.)** E város egyik lakója, Braun Péter ur különösen érdekes levélben tanúságot tesz megelégedettségéről. Sokáig fájdalmas betegség áldozata volt és oly szerencsés volt, hogy abból ha nem is gyógyult ki teljesen, de legalább a betegség veszedelmességét és fájdalmisságát mérsékelte. — Van szerencsém önökkel tudatni, írja, hogy a dr. Williams-féle Pinkpilula igen jó eredményt gyakorolt reám. Asztmatikus vagyok, s csak nagyon nehezen tudtam lélegzetet venni. Lehetetlen volt éjjel fektüdnöm és aludnom, a mi nagyon kimerített. Ma sokkal jobban vagyok, s miután látom mily jó eredményt értem el, remélem, hogy teljesen is meg fogok gyógyulni s a Pinkpilulák használatát folytatom. E pilulák, melyek ma általánosan jó hírnek örvendenek, a vér helyreállítására kitűnnek. A vérkeringést szabályozzák és az egész szervezet működését rendszeresítik. Visszaadják a szervezet elvesztett erejét és meggyógyítják az elgyöngüléssé vagy a vér tisztatlansága által létrejött betegségeket. Ily módon legyőzhető a vérszegénység, sárgaság, reuma, az idegbetegségek, az angolkór és a gyermekeknél a vitus tánc. Kapható minden gyógyszerárban, valamint a magyarországi fővárosban Török József gyógyszerésznél, Budapest, Király-utca 12. doboza 1 irt. 75 krért, vagy 6 doboz 9 frtért.

Előfizetésre való felhívás.

A közeledő *julius szeptemberi* évnegyed alkalmából új előfizetést nyitunk lapunkra.

Huszonnyolc éve szolgálja már lapunk a pécsi és baranyamegyei közönség érdekeit. Ez a tekintélyes múlt felment bennünket attól, hogy hosszabb programot adjunk. Ez a program lapunk huszonnyolc éves pályafutásában leli alapját s mindenkor a *nagyközönség érdekeinek hű és lelkiismeretes szolgálata* volt, az ma és az lesz a jövőben is.

Működésünk ezután is *önálló, független, személyi kultuszt nem üző, intézményeknek alá nem rendelt, egyedül csak közönségünk és a magyar nép érdekeiért küzdő* lesz.

Országos politikai ügyekben lapunk — a *függetlenségi eszme* szolgálatában állván egész hosszú pályafutása alatt — továbbra is *ez ellenzék hű harcostársa* marad s mindenkor függetlenül, a *negyvennyolcas ellenzék* elveinek megfelelőleg fog küzdeni az *önálló, független Magyarország* érdekeiért.

Városi és megyei helyi érdekű ügyekkel ezután is *behatóan* fogunk foglalkozni az országos politika mellett. Itt is az *őszinte igazmondás és a város és megye érdekeinek szem előtt tartása* fog bennünket ezután is — mint eddig — működésünkben vezérelni.

Nagy világesemények vannak készülöben az immár beköszöntő *nyári szezonra*. Ezekről — valamint az *ország és külföld nevezetes eseményeiről* is — *távirati tudósításainkkal* megelőzzük mindenkor úgy a fővárosi újságok, mint — *naponkint* este jelenvén meg — a reggeli lapok közlését is s *minden nevezetes eseményről* lapunkból a *leggyorsabban és hitelesen* értesül olvasó közönségünk. Emellett *hírvonatunk élénkségére és változatosságára* belső munkatársaink és tudósítónk mindenkor nagy gondot fordítanak.

A *párisi világhiállításról* a nyár folyamán, mikor Párisban a legnagyobb lesz a forgalom és úgy városunkból, mint a megyéből és országból megindulnak az utazók Páris felé, *saját kiküldött tudósítónk* fog naponkint értesítéseket és tárcaleveleket küldeni.

Jövőre is könyvalakban közlendő *érdekfeszítő regényekkel* és *tárcarovatunkban* az irodalom színvonalán álló közleményekkel bőven gondoskodunk olvasóink szórakoztatásáról is. És hogy a családokban a *gyermekek* is megtalálják lapunkban olvasmányaikat, *hetenkint egy-egy gyermekmesét* fogunk e célból állandóan közölni. Szóval mindent elkövetünk, hogy minden tekintetben kielégítsük olvasókö-

zönségünknek egy a *modern igényeknek megfelelő napilaphoz fűzött várakozását*.

A *pécsi kir. táblai Értesítő*t minden héten csütörtökön este megjelenő számunkban ezután is közölni fogjuk, a mi nem csak az ügyvédekre, de minden ügyes-bajos félre nézve is aktuális fontossággal bír, kinek bármily jogügye a királyi Táblához kerül.

Törvényszéki csarnokunk, *tanügyi rovatunk, irodalmi és művészeti hireink, közgazdasági közleményeink* mindenkor teljesen megbízható, *érdekes és gyors értesüléseket* tartalmaznak.

Fürdőre utazó előfizetőinknek bárhová utánuk küldjük lapunkat, ha ez iránti igényüket nekünk bejelentik.

Előfizetési árak:

Lapunk előfizetési ára, mely az összes napilapok között a *legolcsóbb*, a következő:

a *julius-szeptemberi* negyedévre 5 korona;
félévre 10 korona;
egész évre 20 korona;
egy hónapra 1 kor. 70 fl.

Az előfizetés legcélszerűbben postautalvánnyal eszközölhető. Előfizetések a „*Pécsi Figyelő*” kiadóhivatalához (Pécs, Mária-u. 1. sz. a.) küldendők.

Mutatványszámokat kívánatra bárhová küldünk.

Hazafias tisztelettel

a „**PÉCSI FIGYELŐ**”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Törvénykezés.

Merénylet egy kanonok ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. június 28.

A merénylő revenda-szabó, *Pótay* Mátyas, ki hétfőn délelőtt gyilkossági kísérletet követett el *Pozsgay* József, kanonok, papnöveldei kormányzó ellen, életben marad. Fejsebei, ha csak valami váratlan komplikáció be nem áll, három-négy hét alatt begyógyulnak s a merénylő szabó a városi kórházból az ügyészhez kerül, hol megindítják ellene a bűnvádi eljárást gyilkossági kísérlet miatt.

A bűnvádi eljárást megelőző rendőrségi kihallgatáson tegnap délután öt órakeresett át a merénylő. *Sárkány* Armin rendőrkapitány, *Tóth* Jenő jegyzőkönyvvezető kíséretében tegnap délután 5 órakeresett megjelent a városi kórházban, hogy *Pótay*t kihallgassa.

A merénylő szabó teljesen jól érezte magát. Fején szoros kötések voltak s ágyában feküdt és úgy vettek fel vele a kihallgatási jegyzőkönyvet.

Pótay mindenekelőtt *tagadja azt, hogy ő Pozsgay kanonokot meg akarta volna ölni*.

Hétfőn délután, revolverrel a zsebében, nem is azért indult el, hogy *Pozsgay* ellen merényletet követ el, hanem azért, hogy *felmenjen a Tettyére és ott agyonlője magát*. Mert teljesen el volt keseredve a miatt, hogy elbocsájtással fenyegették s ezért öngyilkos akart lenni.

Ott ment el a papnövelde előtt s egyszerre eszébe jutott, hogy felmegy a rektorhoz és megkéri, legyen türelemmel a késedelem miatt. Mikor belépett az ajtón a rektori szobába, *Pozsgay* ülve fogadta s már a küszöbön rákiáltott:

— Mit akar?! Elmehet! Magával már végeztem.

— *Nagyságos úr, egy levelet hoztam* . . . Szólt *Pótay* s *benyúlván kabátja zsebébe, előrántotta a revolvert* s rálőtt *Pozsgayra*. Azt mondja, hogy a nagy elkeseredés és a visszautasító fogadtatás vette el az eszét. De nem akarta megölni *Pozsgayt*, csak boszuját kitölteni rajta. S mikor látta, hogy a kanonok felugrik s szájából kiköpi a golyót, mely fogán akadt meg, még egyet célzott rá s a lábába akart löni. A kanonok erre félre ugrott s az ajtóhoz futott.

— Nesze még egy harmadik is, hogy megemlegess!

Kiáltott *Pótay* s ismét a lábára célzott; ez a golyó azonban a falba furodott.

Pótay sirva mondta el mindezt. És sirva tette hozzá:

— Hiszen erős embernek ismert mindenki. Ha meg akartam volna ölni, akkor nem álltam volna tőle öt-hat lépésre és a szívemnek céloztam volna. Azután meg azzal a kis revolverrel nem mentem volna embert ölni. És végre is, ha az életet akartam volna elvenni, akár két kezemmel fojthattam volna meg, hiszen senki sem jött a tájunkra sem!

Azonban neki csak az volt a célja, hogy boszút álljon; s hogy megemlegesse őt a kanonok, mert *önmagát határozottan elakarta pusztítani*.

Mikor *Pozsgay* kiugrott s az ajtót rácsukta, ő nem ment utána. A má-odik szoba folyosóra nyíló ajtaján kimehetett volna, mert az belőlről volt bezárva, de nem tette. E helyett magára zárta az ajtót s bement a harmadik szobába, melynek ajtaját szintén bezárta s ott meg akarta magát ölni.

Az első golyó, a mit homlokába lőtt, megakadt és a lösebben maradt. *Ekkor oda-szorította a sebre a revolver csövét* s úgy lőtt másodszer, gondolván, hogy a második golyó az elsőt beljebb löki az agyvelejebe. De épen ezért hatolt félre a második lövés golyója is s csak így érthető, hogy a merénylő rögtön szörnyet nem halt.

— Az a baj, hogy én életben maradok! — szólt sirva *Pótay*. — A sok küzdelmet, üldöztetést nem bírtam el s halálra szántam magamat. A nagyságos urat csak azért lőttem meg, hogy megemlegessen s máskor ne bánjon úgy a szegény emberrel, mint velem!

Pótay — a ki 1898-dik év júniusában lett a papnövelde szabója — azt mondja, hogy nem volt soha kedvelt embere a rektornak. Mást akart *Pozsgay*, nem őt s innen kezdődött a szigorú bánásmód, melyben tőle részesült. Mikor az intézet szabója lett, 1898-ban előzőleg egész évben nem volt szabója az intézetnek s neki egyszerre az egész évi szükségletet elő kellett állítani s november elsejéig annyi munkást foglalkoztatott nagy fizetéssel, hogy *ráfizetett kétszázforintot erre az évre*. Az esztendő utolsó negyedére szóló fizetését még sem kapta ki jó sokaig s ezért a püspökhöz is ment panasza. E miatt a rektornak teljesen kiesett a kegyéből s egyelőre csak természetbeni járandóságát adták ki s fizetésére ismét soká várakoznia kellett. És nem bírta behozni sem 1899-ben, sem ebben az évben a veszteségeit. *És látta, hogy úgy is el kell mennie az intézettől*. Ezért tette zálogba a posztókat, hogy valahogy másképp segítsen magán a pénzzel és sikerüljön egyéb megrendelések készítésével veszteségeit behozni addig, a mig lehet.

Sorsán és a szigorú bánásmódon azonban igen elkeseredett. Iskolákat járt; gimnáziumi osztályokat is végzett; katonakorában tiszthelyettes volt. Mint szabó kint járt Német, Angol és Franciaországban s mikor hazajött, úgy Budapesten, mint a vidék nagyobb városában, elsőrangú üzletekben működött mint szabász és mint üzletvezető s nagy fizetéseket kapott. Önértékét azonban épen ezért sehol sem hagyta sértegetni s legjobb keresetét is nyomban elhagyta, ha nem voltak vele megelégedve. Mint pécsi szabónak, keresett üzlete volt. S bár szerette a kártyát, mulatságot s uri módon, gavallérosan élt, mindig megke-reste, a mi kellett. *Kiállított munkái elsőik voltak*, mikor a papnöveldebe intézeti szabónak folyamosodott.

Szóval a teljesen megtört merénylő a sors és a szigorúság áldozatának tüntette fel magát vallomásában. A mit — kérdés — hogy be tud-e majd bizonyítani az esküdtsek előtt, hova gyilkossági kísérlettel vádolva kerül majd nemsokára.

§ Szüneti tanácsok a kir. táblán. A pécsi kir. ítélőtáblánál f. évi július 1-től szeptember 22 ig működő szüneti tanácsok a következő beosztást nyerték:

Július 1-től 28 ig: Elnök: *Balog Károly* tanácselnök; bírák: *Rökk Gyula*, *Töttössy Béla*, *Bocz Alajos*, *Cziglányi Béla* kir. táblai bírák.

Július 29-től augusztus 11-ig: Elnök: *Pilch Antal* kir. táblai bíró; bírák: *Rökk Gyula*, *Töttössy Béla*, *Angyal Pál*, *Nábráczky Gyula* kir. táblai bírák.

Augusztus 12-től 25-ig: Elnök: *Pilch Antal* kir. táblai bíró; bírák: *Zsabokrszky Ferenc*, *Angyal Pál*, *Nábráczky Lajos*, *Holics Gyula* kir. táblai bírák.

Augusztus 26-tól szept. 8-ig: Elnök: *Blaskovich István* kir. táblai elnök; bírák: *Graff Károly*, *Kaufmann Nándor*, *Angyal Pál*, *Varga Nagy István* kir. táblai bírák.

Szeptember 9-től 22 ig: Elnök: *Blaskovich István* kir. táblai elnök; bírák: *Graff Károly*, *Zsabokrszky Ferenc*, *Kaufmann Nándor*, *Angyal Pál*, *Holics Gyula*, *Varga Nagy István* kir. táblai bírák.

§ Megszűnt csőd. A pécsi kir. törvényszék mint csődbíróság közhírré teszi, hogy *Kohn Henrik* mohácsi lakos bej. cégü kereskedő ellen az 1899. évi január hó 16. napján elrendelt csődöt megszüntette.

§ Gyilkosság varázsitallal. A berlini esküdtsték pénteken és szombaton tárgyalta a potsdami Ördög-tónál az idén tavasszal történt gyilkosságot, a melynek áldozata *Bergner Lujza* harminckét éves szabónő volt. A gyilkosság romantikus körülményeinél fogva páratlan a büntettek kronikájában. Egy *Jäniche* nevű huszonnégy éves munkás a babonás szegény asszonnyal elhitette, hogy hatalma van a szellemek fölött, azután kicsalta az Ördög-tó mellé s ott megmérgezte. A mikor a tárgyalás során a törvényszék elnöke megkérdte *Jänichét*, hogy miért hirdette a lapokban, hogy ért a kártyavetéshez, így szólt:

— Igenis, tudok kártyát vetni és a tőjből jövendőt mondok.

Azután elmondotta, hogy februárban ismerkedett meg *Bergner Lujzával*, a ki is azt kívánta tőle, hogy kártyát vessen neki.

— A tenyeréből láttam, ugymond, hogy szerencséje van, azért rábeszéltem, hogy játszó a lutrin. Adott erre negyven márkát, hogy vegyek sorsjegyet.

— És bizott benne, hogy nyerni fog?

— Igen.

Bergner Lujzától, a kit teljesen hatalmában tartott, azután még többször kapott pénzt. Végre rábeszélte, hog az Ördög-tó mellé menjen vele s ott varázsitalt igyék. Ily módon, mondta *Jäniche*, biztos lesz, hogy sorsjegye nyerni fog.

— Két üveget vittem magammal az Ördög-tó mellé, vallotta a tárgyaláson a gyilkos. Az egyikben sztrichnin, a másikban kéksav volt. Ebből akartam varázsitalt csinálni *Bergner Lujza* részére.

— De hat tudnia kellett, hogy ezek a mérgek megölik az as-zonyt.

— A kéksavat csak szagolnia kellett s a sztrichnin hatását mindentéle szerekkel gyöngiteném.

— Szólt *Bergner Lujzának*, hogy sztrichnin van a varázsitallban?

— Megmondtam neki.

A tárgyaláson megvallotta vádlott, hogy a szerencsétlen áldozatot a strichnin azonnal megölte, azután magához vette lakásának kulcsait s a lakásból is elvitt minden értékes holmit. A tanúk vallomásából kitűnt, hogy *Jäniche* ugyan kissé hóbortos ember, de azért nem örült. Az orvos-szakértők is megerősítették ezt a véleményt, mire az esküdtek bünsnek mondták ki s a törvényszék szombaton késő éjjel kihirdette az íeletet, a mely halálbüntetést szabott ki a gyilkosra.

TÁVIRATOK.

— A trónörökös házassága.

(A Pécsi Figyelő eredeti távirata.) A magyar miniszterek ma reggel értek Bécsbe és egyenesen a magyar házba hajtottak, hol *Szell Kálmán* a délelőtt folyamán fogadta *Khuen-Héderváry* gróf, horvát bánt és *Lónyay Elemér* grófot.

A Burg előtt már a kora reggeli órákban tolongott a kíváncsi közönség. A főhercegek kilenc órától kezdve gyülekeztek, a többi meghívottakat tizenkét órakor bocsátották a titkos tanácsosi terembe. A magyarok díszmagyar öltözetekben voltak.

Delben jelentette *Lichtenstem* főudvarmester, hogy minden rendben van, mire megnyiták a szárnyas ajtókat s a főhercegek kíséretében belépett a király s a trónon foglalt helyet. Jobbra tőle *Ferenc-Ferdinánd* főherceg, balról a főhercegek előtt *Goluchowszky* külügyminiszter és *Gruscha* bécsi biboros-érsek helyezkedtek el.

A király erre a jelenlevőket tanukul hívta fel, mire *Ferenc-Ferdinánd* főherceg a trón elé lépett s elmondta *Schulibes* Károly lovag, államjegyző után a nyilatkozatot, mely szerint *Chotek* Zsófia grófnővel kötendő házasságát *morganatikus házasságnak elismeri és kész ennek minden jogi következményeit viselni* s erre letette az esküt. Ezután a főherceg aláírta a két jegyzőkönyvet, a melyeknek egyike német, a másik magyar nyelven tartalmazza a főherceg nyilatkozatát. Ezzel a hivatalos aktus befejezést nyervén, az udvar visszavonult.

A nyilatkozat, melyre a trónörökös-főherceg az esküt letette, óriási feltűnést keltett s mindenki kijelentette, hogy ez, ha formailag nem is, de lényegileg *lemondás leendő nejének és gyermekeinek összes jogairól*.

A király az eskületét megelőző beszédében többek között így szólt:

— *Minihogy csak egyenrangú családokból való nők tekinthetők egyenrangúaknak, ennél fogva a házasság, melyet Ferenc Ferdinánd főherceg Chotek Zsófia grófnővel megkötött szándékozik morganatikus házasságnak lesz tekintendő. Ennél fogva az ebből a házasságból Isten áldásával származó gyermekek nem osztozhatnak az uralkodóház többi tagjainak jogaiban. Ferenc Ferdinánd ennél fogva azon célból, hogy ezt örök időkre biztosítsa, mai napon ünnepi esküt fog tenni, hogy mindezt elismeri, különösen elismeri, hogy házassága nem tekintendő egyenrangúnak.*

Ennél fogva a házasságból származó gyermekek nem nyerhetik az egyenrangú gyermekek jogát. Felszólítom császári házam miniszterét, olvassa fel a *Ferenc Ferdinánd* főherceg által leteendő esküt.

Goluchowszky Agenor gróf külügyminiszter felolvasta erre az esküt, mely így kezdődik:

— *Mi Ferenc Ferdinánd, Isten kegyelméből Ausztriai főherceg stb.*

A trónörökös erre oda lépett a kis asztalhoz, melyen az evangélium feküdt s mellette *Grucha* és *Schlauch* Nándor biboros püspök állottak. A főherceg két ujját az evangéliumra tette s hangosan így szólt:

— *Esküszöm a mindenható Istenre, hogy az uralkodó család házi törvényeit minden részükben elismerem. Hogy az elem terjesztett és felolvasott eskübevezetést minden részében, minden tekintetben, minden záradékával elfogadom és elismerem. Esküszöm, hogy Chotek Zsófia grófkisasszonnyal kötendő házasságomat morganatikusnak tekintem; hogy a gyermekeket, kik Isten áldásából e házasságból származni fognak, nem ismerem el egyenrangúknak. Esküszöm ennél fogva, hogy ezeket a gyermekeket a pragmatica sanctio szerint sem Ausztriában, sem Magyarországon nem fogom trónöröklésre jogosítottaknak elismerni.*

— **A boxerek lázadása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Londonból jelentik: Alapos a feltevés, hogy az európai segédsapat kiszabadította *Seymour* tengernagyot kritikus helyzetéből.

Az oroszok hatásos ágyuzással elfoglalták a tiencsini arzenált.

T a n ü g y.

Az iskolák bezárása.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. június 28.

Pécs város községi népiskoláiban, az állami főreáliskolában, a püspöki papnöveldében ma zárták be a tanévet.

A *papnöveldé* növendékei a székesegyházban hallgattak háládó istentiszteletet ma délelőtt 9 órakor, melyet *Szeifric* István kanonok celebrált.

Ugyancsak ma reggel nyolc órakor volt a helybeli állami főreáliskola Te Deuma az irgalmasok templomában. A háládó ünnepélyes szent misét *Hanuy* Ferenc dr. teológiai tanár s a főreáliskola hittanárja celebrálta fényes segédlettel. A kóruson az intézet ének-és zenekara adta elő *Gebauer* Antal intézeti énektanár vezetése mellett *Eckhardt* Antal instrumentált miséjét. Az offertoriumot *Müller* Antal székesegyházi karénekes remek szólója emelte művészi magaslatra. Az ünnepélyes szent mise után az ifjuság a főreáliskolába tért vissza, a hol kikapták évi munkásságuknak elismerését, a bizonyítványt és az ösztöndíjakat, valamint a jutalmakat.

Ösztöndíjban a következők részesültek: *Sasvári* Géza VIII. és *Kis* Ernő VII. o. t. a *Gründler*-féle alapítványból 140—140 koronában és ugyancsak ezen alpból *Rosenthal* Miksa III. o. t. 80 és *Hoffmann* András, *Singer* Sámuel 60—60 koronában. A néhai *Jeszzenszky* Ferenc által kitűzött takarékpénztári ösztöndíjat 160 koronát *Barrois* Andor VIII.

o. t. nyerte el. A boldogult Erreth Antaltól hagyományozott 2000 koronának 80 korona kamatát *Lámpárter* József V. o. t. kapta. Monostori Erreth Kálmán és neje Elter Anna 2000 koronás alapítványának 80 korona kamatját *Reberics* László II. A) osztályu jeles előmenetelű tanuló kapta. Pécs szab. kir. város házi pénztárából pedig a következők részesültek 30—30 korona jutalomban: *Brüll* Kálmán, VIII. o. t., *Keszthelyi* Gábor, *Pilgermayer* György, *Weisz* Sándor és *Wolf* Mihály III. B) osztályu tanulók.

Tíz koronás aranyból álló jutalomban a következők részesültek: *Dischka* Győző és *Schöberl* Jenő I. A) *Engel* Lajos I. B) *Breuer* Pál II. A) *Grün* Ede II. B) *Pannz* Arthur III. A) *Leichter* Dávid IV., *Kertész* Gusztáv és *Stern* Mór V., *Kornis* Ferenc VI., *Steiner* Mór és *Steiner* Sándor VII. o. tanulók.

Az intézetnek, 1892. évi augusztus 20 án iskolatársi találkozásra egybegyűlt volt tanítványai által kitűzött 1 drb. 10 frankos aranyat az idegen ajku és a magyar nyelvben kiváló haladást mutató *Nakodil* Ferenc I. A) o. t. nyerte.

A vall. és közokt. miniszterium által kiváló tornászok jutalmazására utalványozott összegből egyenkint egy-egy 10 koronás arannyal jutalmaztattak: *Heinrich* János, *Kaszapovics* István, *Orf* Győző VIII. *Stern* Dávid VI. és *Papp* Ferenc V. o. tanulók, 5 koronás jutalomban részesültek: *Jokics* Tivadar, *Koharits* János, *Kovácsfi* Dezső VI. o. t. *Frühauf* Flórián V. *Lehner* Lajos, *Martinek* Ferenc IV. *Pilgermayer* György, *Szigriszt* Jenő III. *Érsek* Károly, *Horváth* Ernő II. és *Friedrich* József, *Vorgits* Gyula I. o. tanulók.

A városi *polgári leányiskola* növendékei reggel félkilenc órakor ünnepélyes Te Deumot hallgattak a belvárosi plebánia templomban s azután az iskolába vonultak, hol az évvégi Értésítőket, bizonyítványokat és jutalomkönyveket kapták ki.

A községi *elemi népiskolák* növendékei szintén hálaadó istentiszteletet hallgattak a plebánia templomokban s azután az iskolákban az évvégi Értésítőket kiosztása következett.

S ezzel bezárultak az iskolák kapui s a tanulók és tanítók megkezdték a két hónapi szünetet.

Használják fel jól, hogy az új tanévet újult erővel kezdhessék majd meg két hónap múlva!

(**Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Lengyák* István borkuti állami elemi iskolai tanítót a kaposvári állami elemi iskolához jelen minőségben áthelyezte.)

(**A női keresk. tanfolyamon** ma délután kezdődtek az évvégi vizsgálatok. A polgári leányiskolában elhelyezett női kereskedelmi tanfolyam vizsgálatai ma délután értek véget.)

KIR. TÁBLAI ÉRTESÍTŐ.

1900. évi június hó 25-én s a köv. napokon elintéztett ügyek.

(**Rövidítések magyarázata:** hh. = helyben-hagyva, mv. = megváltoztatva, rmv. = részben megváltoztatva, fo. = feloldva, rend. = rendkívényileg vissza, ms. = megsemmisítve, rms. = részben megsemmisítve, vu. = visszautasítva, hna. = hely nem adatott.)

I. Polgári tanács.

Előadó: *Pilch* Antal.

- V. 1575. Lacsuk község tagosítás. — rend.
1616. Zakál Henrik — Robb András adóslével kiad. — hh.
III. 1572. Hógyészzen elhalt Fuhrmann Simon hagy. ügye. — ms
1573. M. kir. államvasut — néh. Bođa Mihály s n. részére kisaját. — rend.
1626. Mosztbacher János — Dancz Mihály s n. végr. — fo.
1631. Fábos Erzsébet s t. — Kis Egyed Sándor s t. végr. — mv.

Előadó: *Tóthossy* Béla.

- V. 1402. Dr. Mayer Ignác — Magyar Flórián s t. 291 kor. 44 fil. — mv.
1422. Horváth Juli s t. — Simon József öröks. — hh.
1431. Gelencsér (tóka) István s t. — Gelencsér (bozsó) József s t. végrend. érvényt. — hh.
1463. Kocz Ferenc — Kocz Rozália s t. törv. oszt. rész kieg. — rmv.
1493. Markó Erzsébet s t. — Nagy Julianna s t. végrend. érvényt. — mv.
1503. Ádám Áronné s t. — Szücs Mária s t. gyermek törvényt. — hh.

Előadó: *Kaufmann* Nándor.

- V. 1576. ifj. Varga József s t. — Berger Lipót 651 frt 19 kr. — hh.
1619. Batha Jánosné — özv. Mózes Mihályné s t. ingók s ingatl. birt. — hh.
1628. özv. Litzmann Ignácné — Fürst Jakab s fia zjog törtl. — hh.
1505. Fürst Lipót — Henta Viktor 440 kor. — mv.
1510. Délzalai takptár — Orosz Pál s t. 2164 kor. — hh.
1557. Ziegler Kálmán — Dittrik Jánosné 5000 frt. — hh.

Előadó: *Holics* Gyula.

- V. 1554. Bauernhuber Anna — Csepke Gábor válóper. — hh.
1560. Standler György — Sutyor Katalin válóper. — hh.
1577. Pirkhofer Endre — Koch Teréz válóper. — fo.
1591. Hertelendy Béla — Wirt János s t. közöss. mszünt. — hh.
III. 1567. Herendi Lajos — Herendi János letét. — fo.

II. Polgári tanács.

Előadó: *Graff* Károly.

- III. 1573. Siklósi takptár — Somosi Juli zjog bek. — mv.
1574. Benkő Mór — Martjn Stefan s t. végr. — hna.
1578. Uglisa Zsivkó — Uglisa Aga zjog bek. — rend.
1579. Pécségyházmegyei hivatal — Topp Anna zjog bek. — hh.
1614. Schmiédrt Erzsébet — Molnár Miklós végr. — mv.
1630. Elkán József — Patay József végr. — rmv.
1633. Schlesinger Gyula — Alt Márk végr. — hh.
1643. Kiss József — Kis G. Péter tjog bek. — rend.
1646. Szilórinici urad. főbérnök — Csertl János végr. — rend.
1653. Récsei Szidónia s t. — özv. Sebők Miklósné s t. zjog. — rend.
1668. Joh. Gottlieb Hauswald s t. — Königstein József végr. — hh.
1676. Dr. Darányi Ferenc — Kincse László végr. — rend.

Előadó: *Zsabokrszky* Ferenc.

- III. 1620. Dr. Müller János — Glatz Ede örököse végr. — mv.
1635. Resch János — Balardi István s t. végr. — fo.
1641. László Pál — Geiger Gyula végr. — hna.
1642. Geiger Károly — Geiger Gyula végr. — hna.
1644. Bezdáni takptár — Kapitány Márton végr. — hna.
1645. Bezdáni takptár — Kapitány Márton végr. — hh.
1675. Csobán János — Petkó János végr. — rend.
1679. Lázár Miksa — Egyed Juli s t. végr. — rend.
1680. Marics Rozália férj. Tompa Jánosné — Biró József végr. — rend.

Büntető tanács.

Előadó: *Bocz* Alajos.

- V. 1808. Tarányi József s t. lopás. — hh.
1848. Ujváry Károly lopás. — hh.
III. 1805. Mammel Ferenc s t. rágalmasz. — hh.
1813. Grünfeld Adolfné s t. —
1845. Savanyu József s t. közcs. ell. kih. — rend.

Előadó: *Cziglányi* Béla.

- V. 1725. Sprém István közokir. ham. — hh.
1769. Bodis Lajos go. d. ok. suly. t. sért. — hh.

Előadó: *Angyal* Pál.

- V. 1788. Németh Györgyné st. org. és lopás. — tárgy. kit.
1843. Frass Alajosné zsarolás. — v. u.

Előadó: *Nábrácky* Lajos.

- V. 1834. Fischl Ármín vétkes bukás. — fo.
1866. Tóth József szánd. emberölés. — hh.

Előadó: *Varga Nagy* István.

- V. 1794. Ochs Henrikné k. t. sért. — m. v.
1809. Marton Jánosné s t. n. éhmagzat elhajt. — hh.
1812. Pál Mihály magánokir. ham. — hh.
1847. Ifj. Gerét János szánd. emb. ölés. — hh.
1849. Lenárdt Istvánné s t. többrendbeli lopás. — r. m. v.
1863. Tóth István gyújt. — hh.

Elintézésre kitűzött ügyek.

Bejelentések 1900. évi július hó 2. s köv. napjaira.

Szüneti tanács.

Polgári ügyek.

Előadó: *Tóthossy* Béla.

- V. 1512. Peronska Emil — Zakál Henrik panasz.
1558. Pallongi Anna — Dr. Tuboly Gyula panasz.
1603. Dunaföldvári népbank — Baumgarten Dávid s t. követelés fennállása.
1629. Sala György s t. — Kiss György s t. öröks.
1651. Erdélyi János s t. — Orbán János 1255 for.
1714. Papp Anna — Pap József s t. öröks.
III. 1634. Bartalos Stipó — Szalai Márkó végr.

Előadó: *Rökk* Gyula.

- V. 1605. Kiefer József — özv. Toll Pálné szerződ. kiad.
1613. Preis Regina — Horváth János s n. 708 frt.
III. 1476. Schlesinger és Spiegel — Parrag Józsefné végr.
1516. Dreher Antal s t. — Dobó Mátyás végr.
1542. Freitag Lőrinc — Tauszig (Teleki) Zsigmond végr.

Büntető ügyek.

Előadó: *Bocz* Alajos.

- V. 1882. Dolmányos Györgyné s t. becs. sért.
1883. Morgenstern József —
1884. Karó Mihály —
1935. Gyurka Sándor —

Előadó: *Cziglányi* Béla.

- V. 1811. Dubszki József sikk.
1862. Petermann Ferenc k t. sért.
III. 1936. Örökös István s t. suly. t. sért.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

ÜGYNÖKÖK

fix havi fizetés és magas jutalékkal az egész Baranyamegyében felvételnek

az Általános Gyermekek és Népbiztosító intézetnél.

Mindszenty Aurel

főügynök

Pécsett, Nepomuk-utca 19.